

Tina del Pujol de Planès

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Pujol de Planès
Emplaçament A l'esquerra del camí just abans d'arribar al Pujol de Planès, sobre una roca.

Coordenades:

Latitud: 41.966769304394234
Longitud: 1.7464996501246024
UTM Est (X): 396133
UTM Nord (Y): 4646847

Classificació

Número de fitxa 08132 - 122
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00007
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 12/05/2003 - 02:00

Descripció

Conjunt format per tres tines excavades a la roca situades a ponent de l'església de Sant Esteve del Pujol de Planès, en una terrassa formada per blocs de pedra. El recipient més gran es troba al nivell superior de la roca, que forma desnivell, i fa aproximadament 1,80 m de diàmetre i més d'un metre de profunditat, tot i que no podem veure la base ja que es troba tapada de terra i vegetació deixant visible tan sols un metre de profunditat al seu inici. Te dos encaixos a cada costat situats diametralment oposats i un galze a la boca per tal de encaixar una tapa de fusta. Els altres dos recipients es troben junt al primer i són més petits en diàmetre, aproximadament 1,20m i de profunditat desconeguda ja que també es troben quasi omplerts del tot de terra i vegetació. Degut a que les tres tines estàn tapades, no es veu la caixa, ni tan sols per la part exterior. Suposem que les tres estarien comunicades entre si i que, pel desnivell entre la més gran i les dues més petites, possiblement es buidarien per decantació. No s'observen restes de cap possible coberta exterior.

Història

La tina era un element imprescindible per l'elaboració del ví. A la tina es tirava el most que sortia un cop xafat el raïm amb les premses; aquí fermentava fins a convertir-se en vi. Generalment les tines es feien en llocs amb desnivell per tal de que a sota es pogués obrir un forat, la caixa, pel qual es retirava el ví que després es guardava en botes. La diferència d'alçada permetia abocar el most per dalt amb comoditat i recollir el vi per baix. Les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana (RIU, 1989), mentre que les folrades amb cairons envernissats es feien a partir del segle XVII (BALLBÉ, 1993). Les excavades a la roca eren tines amb dos o tres recipients com la del Pujol de Planès: un recipient era la tina, i els altres eren el follador on es trepitjava el raïm per després abocar-lo a la tina. La tina tenia un broc per on sortia el vi situat a la part baixa (caixa), i generalment un altre recipient a baix, més petit, en el que s'abocava el ví per després guardar-ho en una bota. Aquesta tina seria propietat del senyor del Pujol. A partir del segle XVII trobem tines més modernes, de cairons, a algunes masies importants del terme com can Cabra i Torreadella.

Bibliografia

COROMINES, R (2000). Les tines excavades a la roca de les Farreres d'Olvàn. L'Erol nº 65, pàg. 34-35.
RIU, M. (1989). L'arqueologia medieval a Catalunya. Barcelona. BALLBÉ I BOADA, Miquel (1993).
Tines al mig de les vinyes a la comarca del Bages. Quaderns del Centre d'Estudis del Bages, nº 6.
Documentació original del Mas Vilanova (APB).

